

Brüsszel, 2021. november 25.
(OR. en)

13816/1/21
REV 1

LIMITE

TELECOM 416

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Digitális jogok és elvek – Irányadó vita

Az Európai Tanács kiemelte a digitális transzformáció fontosságát Európa jóléte, biztonsága és versenyképessége, valamint társadalmaink jólléte szempontjából. Ezzel összefüggésben megállapította, hogy a „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja” című közleményével a Bizottság megtette az európai digitális fejlődés pályájának ívét az elkövetkező évtizedre felrajzoló lépések egyikét¹.

A digitális technológiák életünk minden aspektusát átalakítják, és példa nélküli lehetőségeket kínálnak. A Covid19-világjárvány gyökeresen megváltoztatta társadalmainkban és gazdaságainkban a digitalizáció szerepét és megítélését, és felgyorsította annak ütemét. Mindazonáltal a világjárvány a digitális szakadékot is elmélyítette Unió-szerte, nemcsak egyfelől a jó összeköttetésű városi területek, másfelől a vidéki és távoli területek között, hanem egyfelől a fejlett, hozzáférhető és biztonságos digitális környezet előnyeit teljes mértékben kihasználni képes személyek, másfelől pedig az erre nem képes személyek között is.

---

¹ Az Európai Tanács tagjainak nyilatkozata, 2021. március 25.

A nagy digitális vállalatok egyre erősebbé válnak, üzleti modelljeik és adataink feletti átfogó ellenőrzésük pedig lehetővé teszi számukra, hogy befolyásolják demokratikus folyamatunkat. A digitális technológiák növelik a szegények és a privilegizáltak közötti szakadékot, és számos kockázattal járnak a biztonság, a védelem, valamint a választási lehetőségek és az alapvető szabadságok korlátozása tekintetében. A magánélet tiszteletben tartásához való jog megsértése, a jogellenes tartalmak és termékek terjesztése, a dezinformáció és a kiberbűnözés terjedése, a polgárok tömeges megfigyelésének kockázata, az online cenzúra és az algoritmikus torzítás akadályozhatják a magán- és közszolgáltatásoknak a polgárok számára történő tisztességes és megkülönböztetésmentes nyújtását, és egyre gyakrabban fordulnak elő. Ezek a problémák potenciálisan alááshatják az európai életmódot és társadalmi modellt. A digitális transzformáció bizonyos mértékig olyan történelmi fejleményekre emlékeztet, amelyek során a technológia és a fejlődés hatással volt társadalmaink szövetére.

Az EU-nak lehetősége és kötelessége, hogy a digitális társadalom korába vezesse polgárait, ahol az emberek a digitális világgal kapcsolatos hiányosságaikon túllépve megismerik digitális jogaikat, és ahol a kormányok egyértelműen meghatározhatják a technológiaszolgáltatókkal szembeni elvárásaikat annak érdekében, hogy biztosítva legyenek az egyéni jogok és szabadságok, valamint olyan környezet jöjjön létre, amelyben kezelni lehet a sürgető társadalmi kihívásokat.

Ahogy az a 2030-ig tartó időszakra szóló digitális iránytű is kifejti, az EU az európai értékekkel összhangban 2030-ra meg kívánja valósítani Európa digitális transzformációját. A cél egy olyan Európa létrehozása, amely felkarolja az innovatív vállalkozásokat, és amely képessé teszi a polgárokat a szerepvállalásra egy emberközpontú, befogadó, virágzó és fenntartható digitális társadalomban. „A digitális évtizedhez vezető út” című, a közelmúltban elfogadott szakpolitikai program jelenti az első lépést afelé, hogy tovább erősítsük digitális vezető szerepünket, valamint megerősítsük a polgárok és a vállalkozások szerepvállalását, és ezáltal a digitalizációt a gazdasági növekedés és a társadalmi jóllét motorjává tegyük Európában. A Bizottság jelenleg olyan digitális jogokon és elveken dolgozik, amelyek biztosítani fogják a fenntartható, emberközpontú és értékalapú digitális transzformációt, és azt tervezi, hogy az év végéig közös ünnepélyes nyilatkozat formájában javaslatot terjeszt elő.

Az EU digitális jogairól és elveiről szóló nyilatkozat célja az lesz, hogy hivatkozási alapként szolgáljon valamennyi európai polgár számára, hogy tájékoztassa őket az Európai Unió jogi keretében rögzített jogokról, szabadságokról és elvekről, ezáltal felvértezve őket, valamint hogy elősegítse azt, hogy ezeket a jogokat, szabadságokat és elveket ugyanúgy tiszteletben tartsák online, mint offline környezetben. A nyilatkozatnak iránymutatást kell nyújtania a szakpolitikai döntéshozók számára azokhoz a közös erőfeszítésekhez, amelyek célja egyrészt a fenntartható és emberközpontú digitális világ felé vezető európai út meghatározása, másrészt pedig az uniós szakpolitikai intézkedéseknek az Európa digitális transzformációjához vezető úthoz való szoros hozzákapcsolása. A nyilatkozat ezért a digitális transzformációból fakadó társadalmi és etikai kérdések megválaszolásának globális referenciájává is válhat.

Azóta, hogy ezt a kezdeményezést a Bizottság a digitális iránytűről szóló, ez év márciusi közleményében első alkalommal bejelentette, aktívan keresi a kapcsolatot a polgárokkal és az érdekelt felekkel, hogy beleszólást biztosítson számukra. 2021 májusában a Bizottság széles körű nyilvános online konzultációt indított a javasolt digitális elvekről, amelyek a digitális iránytűről szóló közleményben meghatározottakkal összhangban néhány fő területen, nevezetesen a következőkön alapulnak: egyetemes hozzáférés az internetszolgáltatásokhoz; egyetemes digitális oktatás és készségek az embereknek a társadalomban és a demokratikus folyamatokban való aktív részvételéhez; hozzáférhető és emberközpontú digitális közszolgáltatások és közigazgatás; hozzáférés a digitális egészségügyi szolgáltatásokhoz; nyitott, biztonságos és megbízható online környezet; a gyermekek és a fiatalok védelme és szerepvállalásuk növelése az online térben; európai digitális személyazonosság; hozzáférés a klíma- és környezetbarát digitális eszközökhöz, rendszerekhez és szolgáltatásokhoz; valamint az emberközpontú algoritmusokra vonatkozó etikai elvek.

A Bizottság emellett aktív részvételen alapuló munkaértekezleteket tartott a civil társadalom képviselőivel, célzott interjúkat szervezett, valamint konzultációt folytatott a gyermekekkel és oktatóikkal. Eurobarométer felmérést is végzett, hogy Unió-szerte véleményeket gyűjtsön különböző korcsoportokba tartozó személyektől, különös tekintettel a fiatalokra és a különféle társadalmi háttérű személyekre. Ezek a konzultációs tevékenységek elősegítették a nyilatkozattervezetnek a Bizottság általi megfogalmazását, amely tervezetet a Bizottság a TTE Tanács ülését követően fog előterjeszteni.

- A konzultációs tevékenységek széles körű támogatást mutattak a digitális jogokról és elvekről szóló európai nyilatkozat iránt. Az Eurobarométer felmérés eredményei azt mutatják, hogy a polgárok nagy része (82%) hasznosnak tartaná, ha a digitális társadalomra vonatkozó közös európai jövőképet a vonatkozó jogok, elvek és értékek jegyzékének összeállításával határoznák meg és mozdítanák elő.
- Emellett a polgárok 77%-a jelezte, hogy többet szeretne tudni az online környezetben fennálló jogairól, és a polgárok jelentős része (34%) azt is jelezte, hogy nincs tudomása arról, hogy az interneten is tiszteletben kell tartani az olyan jogokat, mint a véleménynyilvánítás szabadsága, a magánélet tiszteletben tartásához való jog vagy a megkülönböztetés tilalma.
- A nyilvános konzultáció válaszadói közül sokan hangsúlyozták, hogy Európa digitális társadalmának az európai értékeken kell alapulnia, és hogy a digitális társadalom európai modelljében kulcsfontosságú elemet kell képeznie annak, hogy senkit nem hagyunk hátra.

A konzultációs tevékenységek eredményeit figyelembe fogják venni a digitális jogokról és elvekről szóló európai nyilatkozatra vonatkozó javaslatban. A nyilatkozat építeni fog továbbá a közelmúltban tett nyilatkozatokra (például a lisszaboni nyilatkozatra, a berlini nyilatkozatra és a tallinni nyilatkozatra), valamint az olyan tagállami kezdeményezésekre is, mint a digitális jogok spanyol chartája, az internettel kapcsolatos jogokról szóló olasz nyilatkozat, az emberi jogoknak a digitális korban való érvényesítéséről szóló portugál charta, a technológiai nagyvállalatokkal kötendő jobb szociális szerződésről szóló dán fehér könyv vagy „A jogállamiság előmozdítása a digitális térben: az új és a kialakulóban lévő digitális technológiáknak az emberi jogokon alapuló megközelítése” című, Szlovénia, a Cseh Köztársaság, Szlovákia és Ausztria által készített informális dokumentum (*Non-Paper on Promoting the Rule of Law in the Digital Space: A Human Rights-Based Approach to New and Emerging Digital Technologies*).

A fentiek alapján felkérjük a minisztereket, hogy válaszoljanak az alábbi megvitatandó kérdésekre:

1. Szükség van-e arra, hogy egy, a digitális jogokról és elvekről szóló európai nyilatkozat jelölje ki a követendő utat a következő évtizedre, az első lépést jelentve egy globális referencia azon partnerekkel együtt történő meghatározása felé, amelyek osztják az EU demokratikus értékeit?
2. Egyetért-e azzal, hogy a fent ismertetett területek megfelelő alapot teremtenek egy, a digitális elvekről szóló, a digitális évtizedre szóló átfogó nyilatkozathoz?